

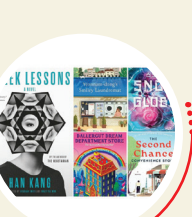
حمله سایبری به جشنواره ونیز

برگزارکنندگان جشنواره ونیز در اطلاعیه‌روز گذشته از حمله سایبری به این جشنواره خبر دادند که در پی این حمله، داده‌های شخصی شرکت‌کنندگان این دوره ازجمله رسانه‌ها فاش شده است. پیش از این، جشنواره ونیز سابقه حمله سایبری نداشته، اما سایر جشنواره‌های جهانی ازجمله فیلم کن، ساندس و ملیبورن به ترتیب در سال‌های ۲۰۰۹، ۲۰۱۷ و ۲۰۲۰ با حمله مشابهی مواجه شدند که سیستم‌رزرو آنلاین بلیت‌ها را از کار انداخت. براساس اطلاعیه جشنواره ونیز، این حمله سایبری در تاریخ هفتم جولای رخ داده که منجر به نفوذ و دسترسی افراد ناشناس به سرورهای جشنواره و کپی اسناد ذخیره‌شده در آن‌ها شده است. داده‌های فاش شده شامل نام‌ها، آدرس‌های ایمیل، شماره تلفن‌ها، کدهای مالیاتی و آدرس‌های پستی افراد بوده است. جشنواره بین‌المللی فیلم ونیز، یکی از رویدادهای مهم و قدیمی فیلم در جهان است که هر ساله از ۱۹۳۲ در ونیز ایتالیا برگزار می‌شود. هشتادودومین دوره از آن هم از ۲۷ اوت تا ششم سپتامبر (۵ تا ۱۵ شهریورماه) برگزار می‌شود.

یاد سایه در بخارا

در جمعه هفته جاری، هشتصدو هفتادودومین شب از شب‌های بخارا به‌مناسبت سومین سالروز درگذشت امیر هوشنگ ابتهاج (سایه) برگزار خواهد شد. یادبود سایه با همکاری نشر کارنامه و فرهنگسرای نیاوران، در ساعت شش بعدازظهر جمعه هفدهم مردادماه ۱۴۰۴ با سخنرانی زیبا اشراقی، پریا فضل‌الله، بلدا ابتهاج و علی دهباشی در سالن خلیج‌فارس فرهنگسرای نیاوران برگزار می‌شود. همچنین پخش قرائت شعر «ارغوان» با صدای سایه، نمایش فیلم مستند درباره سایه به کارگردانی سیف‌الله صمدیان و نمایش یادگارهایی از سایه با مرور بر عکس و فیلم‌های او، از دیگر بخش‌های این نشست خواهد بود.

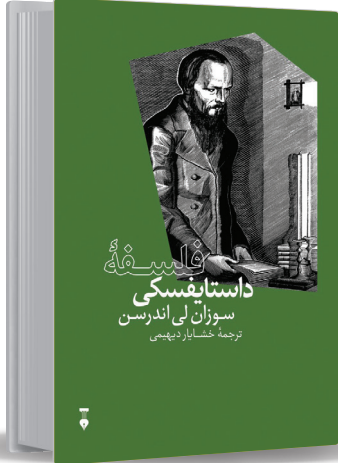
رکورد تاریخی ادبیات ترجمه کره جنوبی

فروش خارجی کتاب‌های کره‌ای در سال ۲۰۲۴، رکورد تاریخی ۱/۲ میلیون نسخه را ثبت کرد. کتاب‌های ترجمه این کشور نسبت به سال قبل، رشد ۱۳۰ درصدی را داشته است. این آمار موسسه ترجمه ادبیات کره، از فروش دوبرابری ادبیات کره‌ای در بازارهای بین‌المللی است که کسب جایزه تاریخی نوبل توسط هان کانگ و افزایش علاقه جهانی به آثار کره‌ای را در این موضوع تأثیرگذار دانسته است. همچنین براساس این گزارش در فاصله سال‌های ۲۰۲۰ تا ۲۰۲۴، در مجموع ۹۴۲ عنوان کتاب در ۴۰ زبان مختلف به فروش رسیده و در مجموع ۲/۶۸ میلیون نسخه فروخته‌اند؛ این عدد ۷۳۰ هزار نسخه بیشتر از دوره پنج‌ساله قبلی (۲۰۱۹ تا ۲۰۲۳) است. علاوه بر این، سال ۲۰۲۴ از نظر تعداد عناوین منتشرشده و فروش کلی، سالی استثنایی بود. میانگین فروش هر کتاب به‌رکورد ۱/۲۷۱ نسخه رسید و ۴۵ عنوان بیش از ۵ هزار نسخه و ۲۴ عنوان بیش از ۱۰ هزار نسخه فروختند. «درس‌های یونانی» «خشکشویی خندان یون‌نام‌دونگ» «گوله برفی» نوشته هان کانگ کیم جی-یون و پارک سو-یونگ ازجمله پرفروش‌ترین آثار در سال ۲۰۲۴ است.

عکس: Getty Images

نویسندہ‌ای که فیلسوف هم بود نوشتن داستان فلسفی فقط از عہدہ نویسندگانی نادر چون داستایفسکی برمی‌آید

فرزاد نعمتی

خبرنگار گروه فرهنگ

کتاب «فلسفه داستایفسکی» نوشته سوزان اندرسن، با ترجمه خشایار دیهیمی و به همت نشر نو به بازار عرضه شده است. خرید و خواندن این کتاب شاید در همان آغاز امر با این تردید مواجه شود که اگر عمده و اصل شهرت داستایفسکی م‌رھون رمان‌های ادبی اوست و همان‌طور که می‌دانیم او بر خلاف کسانی چون ولتر که رمان را ابزاری برای بیان آرای فلسفی خود می‌دانستند، به رمان به‌عنوان آفریده‌ای ادبی می‌نگریست؛ پس چگونه و چرا باید از

معمایی در یک اتاق در بسته

دختر زمان، مانیفستی ادبی و نقدی ساختاری بر روش‌شناسی تاریخی روایت وقایع است

مسعود شاه‌حسینی

خبرنگار گروه فرهنگ

بعد از هفتادواندی سال هنوز هم در محافل ادبی و تاریخی درباره جایگاه و اهمیت رمان «دختر زمان» بحث می‌شود. هنگامی که جوزفین تی در سال ۱۹۵۱ این اثر را نوشت، بعید می‌آمد به شهرتی در خور دست یابد و به‌عنوان دستاوردی ارزشمند و ماندگار در ادبیات پلیسی و جنایی توصیف شود، اما واقعاً چنین شد و هنوز منتقدان موشکافی‌اش می‌کنند. رمان به‌شکلی متناقض‌نما، اثری تاریخی و ادبی است و فرضیه‌ای را پیش می‌برد که جذابیت دارد و تا حدود زیادی هم نسبت به دیگر آثار متمایز و منحصر به‌فرد است: بازرس اسکاتلند یارد، آلن گرات، پس از سقوط به درون یک دریاچه باز در خیابان و شکستگی پاواسیب دیدگی کمر، زمین‌گیر می‌شود. او که روی تخت بیمارستان کار دیگری جز خیره‌شدن به ترک‌های سقف و امیدواری به بهبود و رهایی ندارد، برای اینکه از بی‌حوصلگی طاقت‌فرسای روزها خلاص شود، تحقیقی درباره جنایتی را آغاز می‌کند که نزدیک به پنج‌قرن پیش رخ داده است.

استنتاج برای کشف معمای قتل تاریخی

چنین چیدمانی برای پیشبرد داستان، فضای متفاوتی از دیگر آثار ادبی را بر رمان حاکم می‌کند. با محدودیت فیزیکی

«فلسفه داستایفسکی» سخن گفت؟ این پرسش البته می‌تواند فراتر از شخص داستایفسکی درباره نسبت ادبیات و فلسفه نیز مورد توجه قرار بگیرد. به همین دلیل هم خاتم اندرسن نخست به رابطه کلان فلسفه و ادبیات پرداخته، سپس مضامین فلسفی مستتر در آثار داستایفسکی را واکاویده است. البته چون نویسنده این کتاب درباره موضوع نخست که همان رابطه فلسفه و ادبیات است، به‌اجمال قلم زده، من قسمت بیشتری از متن معرفی را به این موضوع اختصاص می‌دهم و چون درباره زندگی داستایفسکی و رگه‌ها و مضامین فلسفی در آثار او به‌تفصیل سخن رانده است، چندان به جزئیات حیات و بحث‌های فلسفی داستایفسکی ورود نمی‌کنم؛ مبادا لذت خواندن کتاب از بین برود.

رابطه فلسفه و ادبیات

اگر به تأسی از نیچه، هوسرل، هایدگر و بسیاری دیگر، یونان را زادگاه فلسفه بدانیم، آنگاه می‌توان گفت فلسفه از آغاز رابطه‌ای تناقض‌آمیز با ادبیات داشته است. نخستین متفکران قوم یونانی، شاعرانی چون هومر و هسیود بودند و بعدها سنت شعری و ادبی در قالب‌هایی نظیر تراژدی سوفوکلس، آیسخولوس و... امتداد پیدا کرد. برخی از فلاسفه پیشاسقراطی چون کسنوفانس و فیثاغورثیان نیز از کلام منظوم برای انتقال افکارشان بهره برده‌اند، اما ماجرای این وصل موقت وقتی به موقف افلاطون می‌رسد، به فصل می‌انجامد. افلاطون که پیش از آشنایی با سقراط شعر می‌سروده و نمایشنامه‌ای نیز نوشته بوده است، گوید در اثر تحول ناشی از افکار استاد به جدایی فلسفه و ادبیات و برتری بی‌چون‌وچرای اولی بر دومی حکم می‌دهد، در شهر آرمانی خویش، جایی برای حضور شاعران نمی‌یابد و اخراج آنان از پولیس را شایسته‌تر می‌پندارد.

نزد افلاطون برای پیروی از لوگوس (خرد فلسفی) باید با دنیای میتوس (اسطوره‌اندیشی) خداحافظی کرد. او شعر هومری را که به‌مثابه آگاهی قومی جایگاهی ویژه نزد یونانیان داشت، نماینده سنت اسطوره‌ای می‌داند، بنابراین ستیزی سهمگین با اسطوره‌های هومری را می‌آغازد. افلاطون البته با دیگرانی نیز سر ستیز داشت و از جمله آن‌ها، سوفیست‌ها و تراژدی‌نویسان بودند که اذقضا برای سنت ادبی یونانی احترامی خاص قائل بودند و از آن برای ترویج افکار خود بهره می‌بردند.

تاریخ فلسفه تا حدود قرن بیستم نشان می‌دهد پیروز آن نزاع افلاطون بوده است، زیرا سامانه‌نظری عظیمی که افلاطون طراحی کرد و به متافیزیک شهره است، همواره معیاری قاطع برای تفکیک فلسفه از سایر حوزه‌های معرفت و جدایی فیلسوف از سایرین اعم از شاعر، عارف و... بوده است. در دهه‌های پایانی قرن نوزدهم اما شورش بر سنت افلاطونی و سنت فلسفی متجسد در کاخ فلسفی عظیم هگل در اندیشه متفکرانی چون کیرکگارد و نیچه ظهور پیدا کرد. البته پیش‌تر از آن‌ها این رمانتیک‌ها بودند که مرز میان فلسفه و ادبیات را درنوردیدند و حتی از برتری تخیل بر تعقل سخن به میان آوردند.

با این تفاسیر، فلسفه نیچه و این سخن او را که زبان به‌ذات استعاری است، می‌توان در ادامه سنت رمانتسم بهتر درک کرد. وجه افراطی گسترش نظر به‌نیچه در اندیشه دریدا به درهم‌ریختگی و ویرانی مرز فلسفه و ادبیات می‌رسد و به این واقعه نمادین ختم می‌شود که وقتی در سال ۱۹۹۲ دانشگاه کمبریج قصد کرد جایزه سالانه‌اش را به دریدا اختصاص دهد، مناقشه‌ای جدی رخ داد و در برابر ۳۳۶ رأی مثبت، ۲۰۴ رأی منفی نیز به این تصمیم داده شد؛ آرای که بیانگر دیدگاه غالب فلاسفه تحلیلی درباره دریدا نیز بود؛ او اصلاً فیلسوف نیست.

بخشی از نزاع ادبیات و فلسفه در مناظره دو مکتب فلسفی

زمان» اما خط بطلانی بر همه صحت و سقم این برداشت‌ها کشید. مهارت نویسنده در شرح ماجراهای این واقعه و حمله مستقیم او به روایت رسمی و تثبیت‌شده تاریخی، چنان مورد پذیرش قرار گرفت که انجمن نویسندگان جنایی بریتانیا آن را به‌عنوان یکی از برترین رمان‌های جنایی تمام‌دوران ستایش کرده‌اند.

ادبیات علیه پروپاگاندا

بستر و زمانه انتشار رمان در موفقیت آن نقش بسزایی داشت. بریتانیای دهه ۱۹۵۰ هنوز درگیر شوک‌های اجتماعی و روانی جنگ دوم جهانی بود و نفوذ پروپاگاندا و قدرت روایت‌سازی دولتی بر آذهان سایه افکنده بود. دو دهه اقدامات و عملیات‌های پیچیده اطلاعاتی و ضداطلاعاتی دولت بریتانیا، نسلی را تربیت کرده بود که به‌شدت نسبت به دستکاری تحولات تاریخی با اهداف سیاسی خاص، بدبین بودند و آگاهانه یا آنچه دولت و دربار می‌گفتند، بر خورد می‌کردند. به همین دلیل مضمون و مصالح داستانی که جوزفین تی کنار هم گذاشته بود تا با آنها پروپاگاندا ی دولت علیه ریچارد سوم و مشروعیت‌بخشی به رژیم جدید (هنری هفتم) را زیر سوال ببرد، عمیقاً با خوانندگانی که تجربه جنگی مهیب را پشت‌سر گذاشته بودند، ارتباط برقرار کرد. رمان «دختر زمان» در دو جبهه مختلف ولی درهم‌تنیده، تمایز خود را با دیگر آثار ادبی در ژانر معمایی و پلیسی نشان می‌دهد. در یک سطح، کتاب و ماجراهای بازرس گرات، یک کلاس درس در ژانر کارآگاهی است و در سطحی دیگر، تحلیلی انتقادی علیه تاریخ‌نگاری است. گرچه از نویسنده‌ای که با تاریخ‌نگاری تجدیدنظرطلبانه خود در پی زیر سوال بردن اعتبار یافته‌ها و نظر به‌های مورخان حرفه‌ای است، استقبال نمی‌شود، ولی همین تنش و اصطکاک میان درخشش ادبی و بحث‌برانگیز بودن تاریخی‌اش، به رمان قدرت می‌دهد و آن را ماندگار می‌کند. قدرت

کارآگاه، تحقیق او کاملاً ذهنی و در قالب معمای اتاق در بسته پیش می‌رود؛ معمایی که در آن خود کارآگاه در اتاق در بسته است و تنها ابزارهای در دسترس او کتاب‌ها، اسناد به‌خصوص قدرت استنتاج منطقی خودش است. معمایی که گرات برای حل کردن انتخاب می‌کند و دست‌آخر نیز به روش خود آن را حل می‌کند، یکی از سر بسته‌ترین و رازآلودترین تحولات تاریخی انگلستان است؛ سرنوشت دوشاهزاده جوان، ادوارد پنجم و برادرش ریچارد شروزبری، که در سال ۱۴۸۳ از برج لندن ناپدید شدند. در فهم عامه و روایت مرسوم که قرن‌ها نیز کسی در درستی آن تردید نکرده، مسئولیت و گناه سرنوشت نامعلوم این دو شاهزاده، مستقیماً بر دوش عمو و قیم آن‌ها، ریچارد است که کمی بعد با عنوان «پادشاه ریچارد سوم» بر تخت نشست. تا سال‌های طولانی ریچارد یک تنه‌کار به‌تصویر کشیده می‌شد و تنی چند از مورخان و نویسندگان نیز نظام‌نامه چنین برداشتی را تدوین کرده بودند. قهرمان رمان «دختر

معرفی کتاب

فلسفه داستایفسکی

نویسنده:

سوزان لی اندرسن

مترجم: خشایار دیهیمی

انتشارات: نشر نو

قیمت: ۱۵۰ هزار تومان

معرفی کتاب

دختر زمان

نویسنده: جوزفین تی

مترجم: رامین آذریهرام

انتشارات: نیلوفر

قیمت: ۲۷۵ هزار تومان